

«ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΑΠΟ ΤΟ 1981 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

«Γονατίζουν» τα Ταμεία Κράτος - Εισφοροδιαφυγή

ΜΕΡΟΣ 190όν

Του
ΣΤΕΦ. Β. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ
anagrostou@elefteros.gr

Πέρα από τα όσα αναφέραμε ήδη για τις αποκαλυπτικές επισήμανσεις που περιλάμβανε η ετήσια έκθεση του διοικητή της Τραπέζης της Ελλάδος το 2001, υπήρχε και εκτενής αναφορά στα ελλείμματα των ασφαλιστικών ταμείων. Από τα συνεχώς διευρυνόμενα ελλείμματα προέκυπτε η αδυναμία της κυβέρνησης του κ. Σημίτη να αντιμετωπίσει το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής, κυρίως προς το ΙΚΑ, η οποία διόγκωνε το πρόβλημα εξαιτίας της παράλειψης του Δημοσίου να καλύπτει τις υποχρεώσεις του προς το ΙΚΑ και τον ΟΓΑ. Ήταν οι δύο βασικές αιτίες για το πρόβλημα που αντιμετώπιζαν τα μεγάλα ασφαλιστικά ταμεία.

Τα ελλείμματα των ασφαλιστικών ταμείων

Οι διαπιστώσεις αυτές προέκυπταν από τα αναφερόμενα στην ετήσια έκθεση του κ. Λουκά Παπαδήμου του 2001, στην οποία, στο ειδικό κεφάλαιο για την πορεία των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας κατά το 2000, υπήρχε ειδικό κεφάλαιο. Η ειδική μνεία αφορούσε στους ασφαλιστικούς οργανισμούς ΙΚΑ, το NAT-KAAN, ΟΓΑ, ΟΑΕΔ, ΟΕΚ, Εργατική Εστία και ΕΟΠ, των οποίων το 2000: Αυξήθηκαν τα ελλείμματα έναντι του 1999 κατά 275,3 δισ. δρχ. και παράλληλα είχαν μειωθεί τα έσοδα! Μάλιστα, η δυσμενής αυτή εξέλιξη το 2000 αύξησε τις δανειακές ανάγκες των συγκεκριμένων Ταμείων και βασικά του ΙΚΑ, παρά το γεγονός ότι στα συγκεκριμένα ασφαλιστικά ταμεία δόθηκαν περισσότερα από τα ποσά που προβλέπονταν στον προϋπολογισμό του 1999! Ειδικότερα, στην ετήσια έκθεση του κ. Παπαδήμου, αναφέρεται, με όσο το δυνατόν «κομψές φράσεις» για να μην ενοχληθεί προφανώς η κυβέρνηση Σημίτη, μεταξύ άλλων ότι: «Τα προσωρινά οικονομικά αποτελέσματα των επτά κυριότερων οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας για το 2000 παρουσίασαν ελαφρά χειροτέρευ-

ση σε σχέση με τα αντίστοιχα αποτελέσματα του 1999»! Μάλιστα, στην ίδια έκθεση καταγράφονταν στη συνέχεια και λεπτομερείς αναλύσεις για τις αιτίες της αύξησης των ελλειμμάτων, οι οποίες θα πρέπει να μελετηθούν από την κυβέρνηση, ώστε να βρει τις ενδεδειγμένες λύσεις, μία από τις οποίες θα ήταν η δημιουργία αποτελεσματικότερου μηχανισμού είσπραξης των ασφαλιστικών εισφορών και περιορισμού της εκτεταμένης εισφοροδιαφυγής!

Μειώθηκαν τα έσοδα, αυξήθηκαν τα έξοδα...

Χαρακτηριστικά στην προαναφερθείσα έκθεσή του ο κ. Παπαδήμος ανέφερε επί λέξει τα εξής:

«Συγκεκριμένα, τα συνολικά έσοδα των οργανισμών αυτών (σ.σ.: των 7 ασφαλιστικών ταμείων) αυξήθηκαν κατά 8,4% το 2000, έναντι 10,7% το 1999 και 22,1% το 1998 και ανήλθαν σε 3.136,9 δισ. δραχμές. Η επιβράδυνση αυτή το 2000 οφείλεται στην περιορισμένη αύξηση των εσόδων του ΙΚΑ (4,5%) και του ΟΓΑ (4,3%), τα οποία αποτελούν το 81% περίπου του συνόλου των εσόδων. Αντίθετα, μεγάλη αύξηση σημείωσαν τα έσοδα του ΟΑΕΔ και του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας. Οι συνολικές δαπάνες (διαχείρισης και κεφα-

λαίου) των επτά οργανισμών ασφάλισης και πρόνοιας αυξήθηκαν κατά 13,5% έναντι 12,2% το 1999 και 6,7% το 1998 και έφθασαν τα 4.397,4 δισ. δραχμές. Η μικρή επιτάχυνση του ρυθμού αύξησης των δαπανών», προστίθεται στην ίδια έκθεση, «οφείλεται στις δαπάνες για επενδύσεις, οι οποίες αυξήθηκαν κατά 25,6%. Αντίθετα, ο ρυθμός

ανάδοου των λειτουργικών δαπανών σημείωσε μικρή επιβράδυνση». Και στη συνέχεια προσετίθη το τα εξής:

Από 898,2 δισ. στα 1.173,5 δισ. το έλλειμμα το 2000

«Αποτέλεσμα των παραπάνω εξελίξεων ήταν η διεύρυνση του συνολικού ελλείμματος του ενοποιημένου λογαριασμού διαχείρισης και κεφαλαίου των ανωτέρω επτά οργανισμών από 898,2 δισ. δρχ. το 1999 σε 1.173,5 δισ. δρχ. το 2000. Ως ποσοστό του ΑΕΠ, το συνολικό έλλειμμα παρουσίασε μικρή αύξηση, από 2,4% το 1999 σε 2,9% το 2000». Και ακολούθως προσετίθεντο και τα εξής: «Το 85% περίπου αυτού του ελλείμματος καλύφθηκε από τις αυξημένες επιχορηγήσεις του κρατικού προϋπολογισμού. Συγκεκριμένα, οι επιχορηγήσεις του τακτικού προϋπολογισμού έφθασαν τα 854,4 δισ. δραχμές το 2000 (ΙΚΑ: 207 δισ. δρχ., ΟΓΑ: 483 δισ. δρχ. και NAT 145 δισ. δρχ.) έναντι 771,3 δισ. δρχ. το 1999, ενώ του προϋπολογισμού επενδύσεων τα 50,7 δισ. δρχ., έναντι 34 δισ. δρχ., έναντι καθαρού πλεονάσματος 37,4 δισ. δρχ. το 1999».

Ακολούθως η έκθεση της Τραπέζης της Ελλάδος εστίαζε το πρόβλημα των ελλειμμάτων στο ΙΚΑ προσθέτοντας: «Όσον αφορά το ΙΚΑ, σύμφωνα με στοιχεία της Εισηγητικής Έκθεσης του Προϋπολογισμού για το 2001, στην τριετία 1998-2000 παρατηρείται επιβράδυνση του ρυθμού

ανάδοου των εσόδων του (1998: 20,8%, 1999: 7,2%, 2000: 4,5%) και ανοδική τάση του ρυθμού αύξησης των δαπανών του (1998: 8,2%, 1999: 10,7%, 2000: 8,7%). Έτσι το διαχειριστικό έλλειμμα του οργανισμού αυξήθηκε από 442,7 δισ. δρχ. το 1999 σε 562,8 δισ. δρχ. το 2000, (σ.σ.: αύξηση κατά 120,1 δισ. δρχ. ή κατά 27,12%). Η επιβράδυνση του ρυθμού ανάδοου των εσόδων, παρά την αύξηση του αριθμού των ασφαλισμένων και τα μέτρα που λήφθηκαν με τον Ν.2676/1999 για ρύθμιση καθυστερούμενων οφειλών, καθιέρωση ασφαλιστικής ενημερότητας κ.λπ., ενδέχεται να συνδέεται με διαρθρωτικές αδυναμίες οι οποίες θα πρέπει να αντιμετωπιστούν».

Η επισήμανση αυτή του τότε διοικητή της Τραπέζης της Ελλάδος σήμαινε δύο πράγματα: Ότι οι ρυθμίσεις που έκανε η κυβέρνηση το 1999 δεν απέδωσαν έσοδα στο ΙΚΑ, καθώς οι οφειλέτες δεν ρύθμισαν τις οφειλές τους προς αυτό. Και δεύτερον ότι το βαθύτερο πρόβλημα είναι η έλλειψη των περιφημών διαρθρωτικών αλλαγών που έχει ανάγκη η οικονομία, κάτι που επισημαινόταν τα τελευταία χρόνια από όλες τις εκθέσεις των διεθνών οικονομικών οργανισμών! Τέλος, στην ίδια έκθεση επισημαινόταν και τα ακόλουθα: «Από την άλλη πλευρά, η ανοδική τάση που παρατηρείται στις διαχειριστικές δαπάνες οφείλεται τόσο στην αύξηση των συντάξεων και του αριθμού των συνταξιούχων (ιδιαίτερα το 2000)» προφανώς λόγω της φημολογίας για αύξηση του ορίου ηλικίας για συνταξιοδότηση «όσο και στην αύξηση των δαπανών φαρμακευτικής περίθαλψης και νοσήλιων. Αύξηση παρουσίασε επίσης το διαχειριστικό έλλειμμα του ΟΓΑ, το οποίο το 2000 έφθασε στα 387,7 δισ. δρχ. έναντι 287,9 δισ. δρχ. το 1999. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται αποκλειστικά στην άνοδο των δαπανών για συντάξεις κατά 23,1%, λόγω της αύξησης των συντάξεων από 1ης Ιανουαρίου 2000 κατά 30% περίπου (σ.σ.: κατά 5.000 δρχ. τον μήνα).

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ